

NOTAT

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

Forslag

til

Lov om håndhævelse af P2B-forordningen¹

ERHVERVSMINISTERIET

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner

Anvendelsesområde

§ 1. Loven har til formål at sikre tilstrækkelig og effektiv håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1150 af 20. juni 2019 om fremme af retfærdighed og gennemsigtighed for brugere af onlineformidlingstjenester (P2B-forordningen), jf. bilag 1 til denne lov.

Stk. 2. Loven finder anvendelse på onlineformidlingstjenester og onlinesøgemaskiner, der leveres eller tilbydes leveret til erhvervsbrugere og virksomhedswebstedbrugere, som er etableret eller har bopæl i Danmark, og som via disse onlineformidlingstjenester eller onlinesøgemaskiner tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere, som befinder sig i Den Europæiske Union, uanset etableringssted eller bopæl for udbyderne af disse tjenester, og uanset hvilken lovgivning der i øvrigt finder anvendelse.

Stk. 3. Loven gælder ikke for onlinebetalingstjenester, onlinereklameværktøjer eller onlinereklameudveksling, som ikke leveres med henblik på at lette iværksættelsen af direkte transaktioner, og som ikke indebærer et kontraktforhold med forbrugere.

Definitioner

§ 2. I denne lov forstås ved:

1) Erhvervsbruger: enhver privatperson, der optræder i egenskab af handlende eller erhvervsdrivende, eller enhver fysisk eller juridisk person, der ved hjælp af onlineformidlingstjenester tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere til formål relateret til dennes erhverv, forretning, håndværk eller profession.

2) Onlineformidlingstjenester: tjenester, der opfylder samtlige følgende krav:

- a) tjenesten er en informationssamfundstjeneste som defineret i artikel 1, stk. 1, litra, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535.

¹ Som bilag til loven er medtaget Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1150 af 20. juni 2019 om fremme af retfærdighed og gennemsigtighed for brugere af onlineformidlingstjenester, EU-Tidende 2019, nr. L 186, side 57. Ifølge artikel 288 i EUF-traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af forordningen i lovens bilag er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningens umiddelbare gyldighed i Danmark.

b) tjenesten gør det muligt for erhvervsbrugere at tilbyde varer eller tjenesteydelser til forbrugere med henblik på at lette iværksættelse af direkte transaktioner mellem disse erhvervsbrugere for forbrugere, uanset hvor disse transaktioner i sidste ende indgår.

c) tjenesten leveres til erhvervsbrugere på grundlag af kontraktlige forhold mellem udbyderen af tjenesten og erhvervsbrugere, som tilbyder deres varer eller tjenesteydelser til forbrugere.

3) Udbyder af onlineformidlingstjenester: enhver fysisk eller juridisk person, der leverer, eller tilbyder at levere, onlineformidlingstjenester til erhvervsbrugere.

4) Forbruger: enhver fysisk person, der ikke handler som et led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession.

5) Onlinesøgemaskine: en digital tjeneste, som giver brugerne mulighed for at indtaste forespørgsler for at foretage søgninger på principielt alle websteder eller alle websteder på et bestemt sprog på grundlag af en forespørgsel om et hvilket som helst emne ved hjælp af et søgeord, en stemmesøgning, en sætning eller andet input, og som fremviser resultater i et hvilket som helst format, hvor der kan findes oplysninger om det ønskede indhold.

6) Udbyder af onlinesøgemaskine: enhver fysisk eller juridisk person, der leverer, eller tilbyder at levere, onlinesøgemaskiner til forbrugere.

7) Virksomhedswebstedsbruger: enhver fysisk eller juridisk person, som gør brug af en onlinegrænseflade, dvs. enhver form for software, herunder et websted eller en del af et websted og applikationer, herunder mobilapplikationer, der tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere til formål relateret til dennes erhverv, forretning, håndværk eller profession.

8) Rangordning: den relative fremtrædende placering af de varer eller tjenesteydelser, der tilbydes via onlineformidlingstjenester, eller den relevans, der tildeles søgeresultater af onlinesøgemaskiner, som de præsenteres, opstilles eller kommunikerer af henholdsvis udbydere af onlineformidlingstjenester eller udbydere af onlinesøgemaskiner, uanset hvilke teknologiske midler, der anvendes til en sådan præsentation, opstilling eller kommunikation.

9) Vilkår og betingelser: alle de vilkår og betingelser eller specifikationer, uanset deres betegnelse eller form, som regulerer kontraktforholdet mellem en udbyder af onlineformidlingstjenester og dennes erhvervsbrugere, og som fastsættes ensidigt af udbyderen af onlineformidlingstjenester, idet denne ensidige fastsættelse sker på grundlag af en samlet vurdering, hvor de berørte parter relative størrelse, det forhold, at der har fundet forhandlinger sted, eller at visse bestemmelser herom kan have været genstand for sådanne forhandlinger og fastsat sammen af den relevante tjenesteydelse og erhvervsbruger, ikke i sig selv er afgørende.

Kapitel 2

Håndhævelse og beføjelser

§ 3. Konkurrencerådet har det overordnede ansvar for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens administration af denne lov. Konkurrencerådet træffer afgørelse i sager af principiel eller særlig

stor betydning. Konkurrencerådet og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er ved den daglige administration af denne lov uafhængig af erhvervsministeren.

Stk. 2. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen håndhæver P2B-forordningen. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan træffe afgørelse efter denne lov eller P2B-forordningen.

Stk. 3. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan behandle en sag af egen drift eller på grundlag af en klage.

§ 4. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan kræve alle oplysninger, herunder bl.a. regnskaber, regnskabsmateriale, udskrift af bøger, andre forretningspapirer og elektronisk lagrede data, samt algoritmer og andre elektroniske rangordningsmekanismer, som skønnes nødvendige for styrelsens virksomhed, herunder til afgørelse af, om et forhold er omfattet af denne lov eller P2B-forordningen, eller til brug for styrelsens undersøgelser efter § 5, stk. 1.

Stk. 2. Erhvervsministeren fastsætter efter at have indhentet udtalelse fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen nærmere regler om anvendelsen af stk. 1, herunder regler om, hvad der forstås ved udlevering af algoritmer og andre elektroniske rangordningsmekanismer.

§ 5. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan foretage undersøgelser af en bestemt erhvervssektor eller af bestemte typer aftaler i forskellige sektorer (sektorundersøgelse) for at få indblik i konkurrenceforholdene i den eller de pågældende sektorer.

Stk. 2. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan med de begrænsninger, der følger af § 9, stk. 2, offentliggøre resultaterne af en undersøgelse efter stk. 1.

§ 6. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen afgør, om der er tilstrækkelig anledning til at undersøge eller træffe afgørelse i en sag, herunder om sagsbehandlingen midlertidigt eller endeligt skal indstilles.

Stk. 2. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fastsætter nærmere regler om muligheden for at klage, herunder regler om brug af særlige skemaer, og om indsendelse af en ikkefortrolig udgave af en klage.

§ 7. Konkurrencerådet kan udstede påbud til en udbyder af onlineformidlingstjenester eller onlinesøgemaskiner om bl.a. at:

- 1) ændre udbyderens vilkår og betingelser.
- 2) sikre gennemsigtighed i udbyderens beskrivelse af de vigtigste parametre for rangordning, eller
- 3) anføre grundene for, hvorfor udbyderen har begrænset en erhvervsbruger i at tilbyde samme varer eller ydelser til forskellige betingelser på andre måder end gennem onlineformidlingstjenester.

Stk. 2. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan udstede påbud, som er nødvendige for at sikre en rettidig og korrekt opfyldelse af de påbud, som Konkurrencerådet har udstedt efter stk. 1.

§ 8. Tilsagn, der afgives af en udbyder af onlineformidlingstjenester eller onlinesøgemaskiner, og som imødekommer de betænkeligheder, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har i relation til, om en udbyder overholder artikel 3-12 i P2B-forordningen, kan af Konkurrencerådet gøres bindende for den pågældende udbyder.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 kan være tidsbegrænset.

§ 9. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen offentliggør afgørelser efter §§ 7-8, medmindre afgørelsen hverken skønnes at have betydning for forståelsen af P2B-forordningen eller denne lov eller at være af interesse for offentligheden i øvrigt.

Stk. 2. Ved offentliggørelse efter stk. 1, kan oplysninger om tekniske forhold, herunder forskning, produktionsmåder, produkter og drifts- og forretningshemmeligheder, ikke offentliggøres, for så vidt offentliggørelsen er af væsentlig økonomiske betydning for den virksomhed, oplysningen angår.

§ 10. Lov om offentlighed i forvaltningen gælder ikke for sager og undersøgelser efter denne lov. Virksomheder har dog ret til egenacces i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse efter denne lov, jf. § 8 i lov om offentlighed i forvaltningen, med undtagelse af oplysninger om en anden virksomheds tekniske indretninger, tekniske fremgangsmåder, drifts- og forretningsforhold eller andre fortrolige oplysninger.

§ 11. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan pålægge daglige eller ugentlige tvangsbøder til den, der undlader at:

- 1) give de oplysninger, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan kræve efter § 4, stk. 1,
- 2) efterkomme et påbud meddelt efter § 7, eller
- 3) efterkomme et tilsagn, som er gjort bindende, jf. § 8.

§ 12. Afgørelser efter § 7 kan alene påklages til Konkurrenceankenævnet.

Stk. 2. Klager efter stk. 1 kan indbringes af:

- 1) Den, som afgørelsen retter sig til.
- 2) Den, som i øvrigt har en individuel, væsentlig og retlig interesse i sagen.

Stk. 3. Afgørelser efter § 6, stk. 1, kan ikke påklages til Konkurrenceankenævnet.

Stk. 4. Klager over afgørelser truffet efter § 7 kan af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen eller Konkurrenceankenævnet tillægges opsættende virkning.

§ 13. Afgørelser efter denne lov kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed end Konkurrenceankenævnet og kan ikke indbringes for domstolene, før ankenævnets afgørelse foreligger.

Stk. 2. Klage til Konkurrenceankenævnet kan indgives senest fire uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Når særlige grunde taler derfor, kan ankenævnet se bort fra overskridelsen af klagefristen.

Stk. 3. Konkurrenceankenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene senest 8 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Finder indbringelse ikke sted inden for fristen, er ankenævnets afgørelse endelig.

Kapitel 3

Straffebestemmelser

§ 14. En udbyder af onlineformidlingstjenester eller onlinesøgemaskiner straffes med bøde, når den pågældende

- 1) ikke efterkommer et påbud efter § 7,
- 2) undlader at efterkomme et tilsagn, som er gjort bindende efter § 8, eller
- 3) undlader at meddele oplysninger efter § 4, stk. 1.

Stk. 2. Den, der afgiver urigtige, vildledende eller ufuldstændige oplysninger til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen eller Konkurrenceankenævnet, eller fortier forhold af betydning for den pågældende sag eller i forhold, der i øvrigt er omfattet af loven, straffes med bøde.

Kapitel 4

Ikrafttræden

§ 15. Loven træder i kraft den 1. juli 2020.

Stk. 2. § 16 har virkning for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2021 eller senere.

Kapitel 5

Ændringer i anden lovgivning

§ 16. I årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 838 af 8. august 2019, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 99 c indsættes:

»**§ 99 d.** Store virksomheder, som har en politik for dataetik, skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for virksomhedens politik for dataetik. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om virksomhedens arbejde med og politik for dataetiske spørgsmål. Har virksomheden ikke en politik for dataetik, skal ledelsesberetningen indeholde en redegørelse med forklaring af baggrunden herfor.

Stk. 2. For virksomheder, som udarbejder koncernregnskab, er det tilstrækkeligt, at oplysningerne efter stk. 1 gives for koncernen som helhed.

Stk. 3. En dattervirksomhed, som indgår i en koncern, kan undlade at medtage oplysningerne i sin egen ledelsesberetning, hvis modervirksomheden opfylder oplysningskravene efter stk. 1 for den samlede koncern. Anvendes undtagelsen i 1. pkt., skal dattervirksomheden oplyse dette,

herunder hvilken modervirksomhed der har medtaget redegørelsen, og hvor denne er offentliggjort.

Stk. 4. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om, at redegørelsen ikke skal medtages i ledelsesberetningen, hvis ledelsesberetningen indeholder en henvisning til virksomhedens hjemmeside, hvor redegørelsen er offentliggjort, og om revisors pligter i forbindelse med de oplysninger, som offentliggøres på hjemmesiden.«

2. I § 128 stk. 2, 1. pkt., ændres »§§ 99-99 b,« til: »§§ 99-99 b, § 99 d,«.

Kapitel 6 *Territorialbestemmelser*

§ 17. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. § 16 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Anvendelsesområde og definitioner
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Håndhævelse og sanktioner
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.3. Ændringer i anden lovgivning
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Erhvervsministeriets overvejelser
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Den 12. juli 2019 blev Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1150 af 20. juni 2019 om fremme af retfærdighed og gennemsigtighed for brugere af onlineformidlingstjenester (P2B-forordningen) vedtaget.

P2B-Forordningen regulerer forholdet mellem platforme og deres erhvervsbrugere. Forordningen har til formål at bidrage til et velfungerende indre marked ved at fastsætte en række krav, der sikrer, at erhvervsbrugere af platforme gives passende gennemsigtighed, retfærdighed og effektive klagemuligheder. At sikre gennemsigtighed i platformenes generelle vilkår og betingelser kan være afgørende for at fremme holdbare forretningsforhold og forebygge uretfærdig adfærd til skade for erhvervsbrugere. Med forordningen sikres således en øget transparens omkring platformenes vilkår og praksis.

Forbrugerne har taget brugen af onlineformidlingstjenester til sig. Sikring af gennemsigtigheden i og tilliden til onlineplatformsøkonomien i relationer mellem virksomheder kan også indirekte bidrage til at forbedre forbrugernes tillid til onlineplatformsøkonomien.

Forordningen supplerer de gældende EU-regler om konkurrence, forbrugerbeskyttelse, e-handel og databeskyttelse med bedre rammebetingelser for de virksomheder, der sælger deres produkter på nettet via platforme. Der eksisterer således allerede i dag en række klagemuligheder i forhold til disse områder, som virksomhederne kan anvende.

Det følger af artikel 15, stk. 1, at hver medlemsstat skal sikre tilstrækkelig og effektiv håndhævelse af P2B-forordningen. Det følger videre af artikel 15, stk. 2, at medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om de foranstaltninger, der anvendes i forbindelse med overtrædelse af P2B-forordningen, og sikrer, at de gennemføres. Foranstaltningerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Formålet med lovforslaget er således at sikre gennemførelsen af artikel 15 i P2B-forordningen.

Loven finder anvendelse på onlineformidlingstjenester og onlinesøgemaskiner, der leveres eller tilbydes leveret til erhvervsbrugere og virksomhedswebstedbrugere, som er etableret eller har bopæl i Danmark, og som

via disse onlineformidlingstjenester eller onlinesøgemaskiner tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere, som befinder sig i Den Europæiske Union. Dette gælder uanset etableringssted eller bopæl for udbyderne af disse tjenester, og uanset hvilken lovgivning der i øvrigt finder anvendelse.

Lovforslaget indeholder derudover en ændring af årsregnskabsloven. Formålet med ændringen er at indføre et krav om redegørelse om dataetik i årsregnskabsloven. Siden 2009 har de største danske virksomheder i medfør af årsregnskabsloven været forpligtet til i deres ledelsesberetning at redegøre for deres arbejde med samfundsansvar, det vil sige, hvordan de integrerer hensyn til bl.a. menneskerettigheder, klima og miljø i deres forretningsstrategi og forretningsaktiviteter.

Privatliv, herunder databeskyttelse, er en fundamental rettighed, som bl.a. fremgår af FN's menneskerettighedserklæring, og retten til databeskyttelse er anerkendt som en grundlæggende rettighed i EU's Charter om grundlæggende rettigheder. Dataetik går imidlertid videre end data- og privatlivsbeskyttelse i snæver forstand. Det handler også om, hvordan dataanvendelse, udvikling og brug af kunstig intelligens m.v. påvirker vores samfund. Derfor foreslås det, at redegørelsen for deres arbejde med samfundsansvar udvides til at omfatte dataetik.

2. Lovforslagets hovedpunkter

Loven finder anvendelse på de relevante platforme, som danske virksomheder måtte være brugere af.

For så vidt angår reglerne i lovforslaget om håndhævelse og beføjelser, herunder udstedelse af påbud, indhentning af oplysninger, undersøgelser, adgangen til at indbringe styrelsens afgørelse for Konkurrenceankenævnet, adgangen til egenaces, offentliggørelse af afgørelser, muligheden for at afslutte en sag med bindende tilsagn, muligheden for pålæggelse af daglige eller ugentlige tvangsbøder samt styrelsens prioriteringsadgang i forhold til at afvise at behandle en sag, er der i vidt omfang tale om, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen får samme muligheder som på konkurrence- og betalingsområdet.

Reglerne om sanktioner, herunder muligheden for bødestraf, såfremt et påbud ikke efterleves eller tilsagn ikke efterkommes, eller ved afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger, svarer i vidt omfang til reglerne på betalingsområdet.

For så vidt angår reglerne om dataetik, foreslås det, at de store virksomheder fremover skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for virksomhedens politik for dataetik efter følg-eller-forklar-princippet.

2.1. Anvendelsesområde og definitioner

2.1.1. Gældende ret

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler for danske myndigheders håndhævelse af P2B-forordningen.

Aftaleforholdet mellem online platforme og deres erhvervsbrugere er endvidere ikke specifikt reguleret i dansk ret. Generelt løses tvister om uenigheder vedrørende kontraktvilkår ofte via en voldgift, når der er tale om større virksomheder. Gældende dansk ret tillægger således ikke én myndighed kompetence til at håndhæve regler om mere gennemsigtighed og bedre klageadgang for virksomheder, der anvender platforme.

Det følger af P2B-forordningens artikel 15, at hver medlemsstat sikrer tilstrækkelig og effektiv håndhævelse af forordningen. Det følger endvidere heraf, at medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om de foranstaltninger, der anvendes i forbindelse med overtrædelse af forordningen, og sikrer, at de gennemføres. Foranstaltningerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

2.1.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Onlineformidlingstjenester kan være afgørende for den kommercielle succes for danske virksomheder, som anvender sådanne tjenesteydelser for at kunne nå ud til forbrugerne. Dette er navnlig vigtigt i en åben og digitaliseringsparat økonomi med mange små og mellemstore virksomheder som den danske. For at kunne udnytte fordelene ved onlineplatformsøkonomien til fulde er det derfor vigtigt, at danske virksomheder kan have tillid til de onlineformidlingstjenester, som de indgår forretningsforhold med. Det skal endvidere ses i lyset af, at den voksende formidling af transaktioner gennem onlineformidlingstjenester, kan føre til, at danske virksomheder oplever en øget afhængighed af disse tjenesteydelser for at kunne nå ud til forbrugerne.

Digitale platforme kan således have eller få så stor en markedsstyrke og udbredelse, som gør dem i stand til reelt at handle ensidigt, hvorved de kan udnytte et eventuelt skævt styrkeforhold mellem den digitale platform og erhvervsbrugeren. Når en digital platform udnytter et skævt styrkeforhold,

kan det være en sag for konkurrencemyndighederne. Der gælder eksempelvis efter de nuværende konkurrenceregler et forbud mod, at en virksomhed misbruger en dominerende stilling på markedet ved at agere på en måde, som hindrer den effektive konkurrence. Det vurderes derfor at være hensigtsmæssigt, at håndhævelsen af P2B-forordningen ligger hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, som allerede har erfaring med håndhævelsen af konkurrenceloven.

Med henblik på gennemførelsen af artikel 15 i P2B-forordningen foreslås loven at finde anvendelse på onlineformidlingstjenester og onlinesøgemaskiner, der leveres eller tilbydes leveret til erhvervsbrugere og virksomhedswebstedbrugere, som er etableret eller har bopæl i Danmark, og som via disse onlineformidlingstjenester eller onlinesøgemaskiner tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere, som befinder sig i Den Europæiske Union. Dette gælder uanset etableringssted eller bopæl for udbyderne af disse tjenester, og uanset hvilken lovgivning der i øvrigt finder anvendelse. Dette svarer til anvendelsesområdet for P2B-forordningen, jf. artikel 1, stk. 2, i forordningen.

Lovforslagets anvendelsesområde vil således indebære, at danske virksomheder, som benytter sig af de relevante platforme, uanset etableringssted eller bopæl for disse platforme, vil kunne klage til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, såfremt udbyderne af de pågældende tjenester ikke efterlever P2B-forordningens bestemmelser.

Ligesom P2B-forordningen ikke finder anvendelse for onlinebetalingstjenester, onlinereklameværktøjer eller onlinereklameudveksling, som ikke leveres med henblik på at lette iværksættelsen af direkte transaktioner, og som ikke indebærer et kontraktforhold med forbrugere, jf. artikel 1, stk. 3, foreslås det, at loven heller ikke finder anvendelse for disse. Der henvises til lovforslagets § 1 og de specielle bemærkninger hertil.

P2B-forordningen indeholder i artikel 2 en række definitioner af, hvad der i forordningen skal forstås ved bl.a. en erhvervsbruger, onlineformidlingstjenester, udbyder af onlineformidlingstjenester m.v. Det foreslås, at de samme definitioner anvendes i loven.

2.2. Håndhævelse og sanktioner

2.2.1. Gældende ret

Som nævnt i afsnit 2.1.1. er der på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler for danske myndigheders håndhævelse af forordningen.

2.2.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 46, at medlemsstaterne skal have mulighed for at betro eksisterende myndigheder håndhævelsen af forordningen. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har erfaring med håndhævelsen af konkurrenceloven, som bl.a. forbyder misbrug af en dominerende stilling. Det foreslås derfor, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal håndhæve P2B-forordningen.

Medlemsstaterne skal ifølge artikel 15 i P2B-forordningen sikre tilstrækkelig og effektiv håndhævelse af forordningen. Der skal ifølge artikel 15, stk. 2, fastsættes bestemmelser om de foranstaltninger, der anvendes i forbindelse med overtrædelsen af forordningen. Foranstaltningerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Det følger videre af præambelbetragtning nr. 46, at forordningen ikke bør forpligte medlemsstaterne til at indføre *ex officio*-håndhævelse eller til at pålægge bøder.

For at sikre en effektiv håndhævelse af P2B-forordningen foreslås det dog, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen også af egen drift skal kunne håndhæve reglerne i P2B-forordningen, at styrelsen skal kunne udstede påbud i forbindelse med overtrædelser af forordningen, og at en overtrædelse af et påbud kan straffes med bøde. Der henvises til lovforslagets § 7 og § 14 og de specielle bemærkninger hertil.

Videre foreslås det, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen får mulighed for at kræve oplysninger og foretage såkaldte sektorundersøgelser. Nægter en udbyder omfattet af forordningen at efterkomme styrelsens krav om udlevering af oplysninger eller at afgive oplysninger til brug for en sektorundersøgelse, foreslås det, at den pågældende udbyder kan pålægges daglige eller ugentlige tvangsbøder eller straffes med bøde.

Der henvises til lovforslagets § 4, § 11 og § 14 og de specielle bemærkninger hertil.

Det foreslås videre, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen uden at træffe afgørelse om, at der er sket en overtrædelse af denne lov eller P2B-forordningen, skal kunne afslutte en sag med tilsagn, som er givet af virksomheden selv, og som kan gøres bindende for denne. Det foreslås endvidere, at

styrelsen skal kunne offentliggøre sådanne afgørelser, herunder afgørelser om påbud. Der henvises til lovforslagets § 8 og § 9 og de specielle bemærkninger hertil.

Samlet set får Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med lovforslaget mere vidtgående beføjelser end det minimum, der kræves efter P2B-forordningen. Det skyldes, at onlineformidlingstjenester kan være afgørende for den kommercielle succes for danske virksomheder, som anvender sådanne tjenesteydelser for at kunne nå ud til forbrugerne. Dette er navnlig vigtigt i en åben og digitaliseringsparat økonomi med mange små og mellemstore virksomheder som den danske. For at kunne udnytte fordelene ved onlineplatformsøkonomien til fulde er det derfor vigtigt, at danske virksomheder kan have tillid til de onlineformidlingstjenester, som de indgår forretningsforhold med. Det skal endvidere ses i lyset af, at den voksende formidling af transaktioner gennem onlineformidlingstjenester, kan føre til, at danske virksomheder oplever en øget afhængighed af disse tjenesteydelser for at kunne nå ud til forbrugerne.

Som følge af den stigende afhængighed har udbydere af disse tjenesteydelser ofte en bedre forhandlingsposition, der gør dem i stand til reelt at handle ensidigt på en måde, som kan være urimelig, og som kan være til skade for deres erhvervsbrugeres legitime interesser og indirekte også for danske forbrugere. Forbrugerne har endvidere taget brugen af onlineformidlingstjenester til sig. Et konkurrencedygtigt onlineøkosystem, hvor virksomhederne opfører sig ansvarligt, er også af afgørende betydning for forbrugernes velfærd.

Hertil kommer, at med de foreslåede håndhævelsesbeføjelser er der i vidt omfang tale om, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen får samme håndhævelsesmuligheder som på konkurrence- og betalingsområdet.

2.3. Ændringer i anden lovgivning

2.3.1. Gældende ret

Årsrapporter for store virksomheder, børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber skal indeholde en ledelsesberetning. Ledelsesberetningen skal blandt andet indeholde en redegørelse for politikker for samfundsansvar, og for visse børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber skal ledelsesberetningen også indeholde en redegørelse for politikker for mangfoldighed. Disse krav til ledelsesberetningen er udarbejdet efter et såkaldt ”følg-eller-forklar”-princip. Det betyder, at virksomhederne enten

skal redegøre for deres politik på det pågældende område eller skal begrundes, hvorfor virksomheden har fravalgt at udarbejde en politik.

Årsregnskabsloven indeholder i dag ingen krav om redegørelse for politikker for dataetik.

2.3.2. Erhvervsministeriets overvejelser

Dataetik er blevet et vigtigt emne i takt med den digitale udvikling, som indebærer, at der bliver anvendt og behandlet mere og mere data i virksomhederne. I november 2018 anbefalede en ekspertgruppe om dataetik, at der blev taget forskellige initiativer for at sikre en etisk ansvarlig anvendelse af data. Et af anbefalingerne var at indsætte en bestemmelse om redegørelse for dataetik i årsregnskabsloven. Derudover blev det bl.a. foreslået at udvikle en dataetisk mærkningsordning.

Den digitale udvikling betyder også, at data fylder mere og mere i virksomheders forretningsmodeller, og med lovforslaget er det hensigten, at danske virksomheder bliver understøttet i at udnytte potentialet i data på en etisk ansvarlig måde.

Formålet med lovforslaget er at skabe fokus på og gennemsigtighed om virksomhedernes arbejde med dataetik. Derved kan ansvarlig dataanvendelse blive et konkurrenceparameter for danske virksomheder såvel nationalt som internationalt. Danmark vil med forslaget blive det første land i verden, der indfører krav om, at de største virksomheder offentligt skal redegøre for deres politikker for dataetik.

Begrebet dataetik forstås overordnet som den etiske dimension af forholdet mellem på den ene side teknologi og på den anden side borgernes grundlæggende rettigheder, retssikkerhed og grundlæggende samfundsmæssige værdier, som den teknologiske udvikling giver anledning til at overveje. Det vedrører de etiske overvejelser, som en virksomhed må gøre sig i forbindelse med anvendelse af nye teknologier og den øgede mængde af data. Begrebet dataetik omfatter brugen af alle former for data og er således ikke begrænset til brugen af personoplysninger.

Dataetik bygger oven på de regler for behandling af personoplysninger, der følger af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse)

og af lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Dataetik som begreb og dermed også arbejdet med dataetiske politikker er endnu forholdsvis nyt. Derfor vurderes det for tidligt at kræve, at alle store virksomheder udarbejder en redegørelse for en dataetisk politik. Erfaringen fra redegørelser om politikker for samfundsansvar viser, at et ”følg-eller-forklar”-princip er den mest hensigtsmæssige måde at fremme virksomhedernes udvikling af dataansvarlig adfærd.

Forslaget indebærer, at virksomhederne aktivt tager stilling til deres arbejde med dataetik, på samme måde som der i dag er krav om, at de største virksomheders redegør for deres arbejde med samfundsansvar. Den dataetiske redegørelse i ledelsesberetningen skal skabe åbenhed om virksomhedens dataetiske politik, så blandt andet nuværende og mulige samarbejdspartnere, kunder og investorer kan orientere sig om, hvorvidt den enkelte virksomhed har en politik for dataetik og om indholdet heraf.

Et krav efter følg-eller-forklar-princippet vil sætte dataetik på dagsordenen i topledelsen i de store danske virksomheder, og hensigten er, at virksomhederne aktivt tager stilling til dataetiske spørgsmål og udarbejder politikker for dataetik. Det er forventningen, at kravet med tiden vil blive en almindelig overvejelse i forbindelse med anvendelsen af de nye teknologiske muligheder.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i årsregnskabsloven i forlængelse af lovens øvrige ikke-finansielle krav til ledelsesberetningen for store virksomheder. Ifølge forslaget skal de virksomheder, der er omfattet af kravet, supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for virksomhedens politik for dataetik efter følg-eller-forklar-princippet. Forslaget stiller således ikke krav om, at de omfattede virksomheder skal have en politik for dataetik, men hvis virksomheden har en dataetisk politik, skal der redegøres for denne. Bestemmelsen vil medføre, at virksomhederne aktivt skal tage stilling til spørgsmål om dataetik og deres arbejde hermed, og at virksomhederne formulerer dette arbejde i en dataetisk politik eller begrundet et eventuelt fravalg. Hvis virksomheden ikke har en dataetisk politik, skal virksomheden supplere ledelsesberetningen med en redegørelse, hvori det forklares, hvorfor virksomheden ikke har en politik for dataetik.

En redegørelse for virksomhedens politik for dataetik kan f.eks. omfatte en redegørelse for, hvilke typer af data virksomheden anvender, og hvordan disse data tilvejebringes. En redegørelse kan også omfatte en beskrivelse af, hvordan og til hvilke formål virksomheden anvender nye teknologier, herunder kunstig intelligens eller maskinlæring i udviklingen og udbuddet af produkter og tjenester, herunder om virksomheden anvender kunstig intelligens til brug for prissætning, afgørelser, beslutninger og lignende.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte de ca. 1.300 største danske virksomheder og dermed de samme virksomheder, som i dag er forpligtet til at supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for samfundsansvar, jf. årsregnskabslovens § 99 a. Bestemmelsen vil således omfatte store virksomheder i regnskabsklasse C samt virksomheder i regnskabsklasse D, dvs. virksomheder, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land samt statslige aktieselskaber. Det vurderes herudover, at yderligere cirka 850 dattervirksomheder kan undlade at medtage oplysningerne i sin egen ledelsesberetning efter den foreslåede § 99 d, stk. 3.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes at kræve mindst 2-3 årsværk til at håndhæve forordningen, hvilket afholdes inden for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens eksisterende ramme. Det nærmere omfang af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens håndhævelse kan dog først klarlægges, når styrelsen har erfaringer hermed. Den risikobaserede kontrol som følge af den foreslåede ændring af årsregnskabsloven vil blive afholdt inden for Erhvervsstyrelsens eksisterende bevilling. Lovforslaget medfører således ikke yderligere omkostninger for det offentlige, da eventuelle udgifter forbundet med lovforslaget vil blive afholdt inden for eksisterende bevillinger.

Lovforslaget efterlever principperne for digitaliseringsklar lovgivning. Lovforslaget indeholder enkle og klare regler. Der vil efter lovforslaget kunne udstedes nærmere regler om brug af særlige skemaer ved indgivelse af klage. Det forudsættes, at der vil blive tale om elektronisk indgivelse af et klageskema (digital selvbetjeningsløsning). Herudover bemærkes det, at Konkurrencerådets og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens behandling af sagerne vil kræve anlæggelsen af et fagligt skøn.

Der er ved lovforslagets udarbejdelse lagt vægt på en sikker og tryk data-håndtering. Derfor vil enhver videregivelse af personoplysninger efterleve de gældende regler om databeskyttelse. Behandling af eventuel persondata vil altid ske under iagttagelse af gældende lovgivning, herunder Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesforordningen) og databeskyttelsesloven. Endelig skal det bemærkes, at de eksisterende systemer kan understøtte de nye håndhævelsesbeføjelser og at disse ikke medfører organisatoriske ændringer.

Særligt bemærkes, at lovforslaget er udformet i overensstemmelse med princip 3 om automatisk sagsbehandling, da de virksomheder, som bliver omfattet af kravet om redegørelse om dataetik, kan indberette redegørelsen uden krav om forudgående eller efterfølgende sagsbehandling. Princip 6 om anvendelse af offentlig it-infrastruktur er overholdt ved at virksomhederne skal redegøre for dataetik i ledelsesberetningen, som de allerede kender i dag. Endeligt er der ved udarbejdelsen af lovforslaget – i overensstemmelse med princip 7 om at forebygge fejl og snyd – sikret, at der i systemet kan foretages en risikobaseret kontrol.

4. Økonomiske konsekvenser og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har været forelagt Erhvervsstyrelsens Team Bedre Regulering, der vurderer, at forslaget medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet. Indførelsen af krav om redegørelse for dataetik vil medføre administrative byrder for erhvervslivet svarende til ca. 7 mio. kr. årligt og 20 mio. kr. i omstillingsomkostninger. De administrative byrder består i, at de omfattede virksomheder skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for dataetik eller en forklaring af baggrunden herfor, hvis virksomheden ikke har en politik for dataetik. For datterselskaber, hvor moderselskabet opfylder oplysningskravene, består den administrative byrde i, at dattervirksomheden i sin ledelsesberetning skal henvise til moderselskabets årsrapport. De erhvervsøkonomiske konsekvenser i forbindelse med håndhævelse af P2B forordningen, vurderes at være under 4 mio. kr. årligt, hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

Lovforslaget forventes ikke at medføre øvrige efterlevelseskonsekvenser for erhvervslivet, da det ikke påvirker produktionsmuligheder for erhvervslivet.

Erhvervsministeriet har vurderet, at principperne om agil regulering ikke er relevante for de konkrete ændringer i forslaget, da det ikke påvirker virksomhedernes muligheder for at teste, udvikle og anvende nye digitale teknologier og forretningsmodeller eller udmøntes i en ny digital erhvervsrettet løsning.

5. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget medfører ikke administrative konsekvenser for borgere.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget om P2B-forordningen supplerer Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1150 af 20. juni 2019 om fremme af retfærdighed og gennemsigtighed for brugere af onlineformidlingstjenester (EU-Tidende 2019, nr. L 186, side 57). Forordningen gælder i Danmark fra den 12. juli 2020. Artikel 15 i forordningen pålægger medlemsstaterne at fastsætte nationale foranstaltninger, der skal sikre en passende og effektiv håndhævelse af forordningen. Lovforslaget går på visse punkter videre end forordningens minimum og lægger således op til, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal have en række muligheder for at undersøge og gribe ind over for platforme, som er omfattet af forordningen og som benyttes af danske erhvervskunder.

Forslaget til krav om redegørelse for dataetik indebærer indførelse af nationale særregler, idet kravet går ud over kravene i regnskabsdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF).

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den [xx.] december 2019 til [xx.] januar 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

[UDESTÅR]

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige	Ingen.	Lovforslaget skønnes at kræve mindst 2-3 årsværk til at håndhæve forordningen, hvilket afholdes inden for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens eksisterende ramme. Det nærmere omfang af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens håndhævelse kan dog først klarlægges, når styrelsen har erfaringer hermed. Den risikobaserede kontrol som følge af den foreslåede ændring af årsregnskabsloven vil blive afholdt inden for Erhvervsstyrelsens eksisterende bevilling. Lovforslaget medfører således ikke yderligere omkostninger for det offentlige, da eventuelle udgifter forbundet med lovforslaget vil blive afholdt inden for eksisterende bevillinger.
Økonomiske konsekvenser og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Lovforslaget forventes at medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet. Indførelsen af krav om redegørelse for dataetik vil medføre administrative byrder for erhvervslivet svarende til ca. 7 mio. kr. årligt og 20 mio. kr. i omstillingsomkostninger. De erhvervsøkonomiske konsekvenser i forbindelse med håndhævelse af B2P forordningen vurderes at være under 4 mio. kr. årligt, hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen

Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	<p>Lovforslaget supplerer Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1150 af 20. juni 2019 om fremme af retfærdighed og gennemsigtighed for brugere af onlineformidlingstjenester (EU-Tidende 2019, nr. L 186, side 57). Forordningen gælder i Danmark fra den 12. juli 2020. Artikel 15 i forordningen pålægger medlemsstaterne at fastsætte nationale foranstaltninger, der skal sikre en passende og effektiv håndhævelse af forordningen.</p> <p>Den foreslåede bestemmelse om redegørelse for dataetik går ud videre end kravene i regnskabsdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF).</p>	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	Ja X	Nej

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det foreslås i *stk. 1*, at loven har til formål at sikre tilstrækkelig og effektiv håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1150 af 20. juni 2019 om fremme af retfærdighed og gennemsigtighed for brugere af onlineformidlingstjenester (P2B-forordningen). Forordningen er optrykt som bilag 1 til loven.

Med *stk. 2* foreslås det, at loven finder anvendelse på onlineformidlingstjenester og onlinesøgemaskiner, der leveres eller tilbydes leveret til erhvervsbrugere og virksomhedswebstedsbrugere, som er etableret eller har bopæl i Danmark, og som via disse onlineformidlingstjenester eller onlinesøgemaskiner tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere, som befinder sig i Den Europæiske Union, uanset etableringssted eller bopæl for udbyderne af disse tjenester, og anset hvilken lovgivning der i øvrigt finder anvendelse.

Dette er i overensstemmelse med P2B-forordningens anvendelsesområde, jf. forordningens artikel 1, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at danske virksomheder, som benytter sig af de relevante platforme, uanset etableringssted eller bopæl for disse platforme, vil kunne klage til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, såfremt udbyderne af de pågældende tjenester ikke efterlever P2B-forordningens bestemmelser.

Det foreslås i *stk. 3*, at loven ikke gælder for onlinebetalingstjenester, onlinereklameværktøjer eller onlinereklameudveksling, som ikke leveres med henblik på at lette iværksættelsen af direkte transaktioner, og som ikke indebærer et kontraktforhold med forbrugere.

Dette er i overensstemmelse med artikel 1, stk. 3, i forordningen.

Til § 2

Den foreslåede § 2 fastlægger en række definitioner af begreber, som anvendes i lovforslaget. Disse definitioner svarer til de pågældende definitioner i forordningens artikel 2. Det er dog vurderet, at enkelte af forordningens definitioner ikke er nødvendige for forståelsen af lovforslagets indhold og derfor ikke er medtaget. Det drejer sig om begreberne kontrol, tilknyttede varer og tjenesteydelser, mægling og varigt medium.

Det foreslås i *nr. 1* at definere ”en erhvervsbruger”, som enhver privatperson, der optræder i egenskab af handlende eller erhvervsdrivende, eller enhver fysisk eller juridisk person, der ved hjælp af onlineformidlingstjenester tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere til formål relateret til dennes erhverv, forretning, håndværk eller profession.

Den foreslåede bestemmelse svarer til artikel 2, nr. 1, i P2B-forordningen.

Det foreslås i *nr. 2* at definere ”onlineformidlingstjenester” som onlineformidlingstjenester omfattet af P2B-forordningen. Den foreslåede bestemmelse opregner tre betingelser, som alle skal være opfyldt, førend en tjeneste udgør en onlineformidlingstjeneste. Den første betingelse (litra a) er, at tjenester skal være informationssamfundstjenester som defineret i artikel 1, stk. 1, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 (EU-Tidende 2015, nr. L 241, side 1). Den anden betingelse (litra b) er, at de pågældende tjenester skal gøre det muligt for erhvervsbrugere at tilbyde

varer eller tjenesteydelser til forbrugere med henblik på at lette iværksættelse af direkte transaktioner mellem disse erhvervsbrugere for forbrugere, uanset hvor disse transaktioner i sidste ende indgås. Den tredje betingelse (litra c) er, at de pågældende tjenester leveres til erhvervsbrugere på grundlag af kontraktlige forhold mellem udbyderen af disse tjenester og erhvervsbrugere, som tilbyder deres varer eller tjenesteydelser til forbrugere.

Eksempler på onlineformidlingstjenester, som er omfattet af forordningen, er online e-markedspladser, herunder de samarbejdsorienterede, hvor erhvervsbrugere er aktive, online softwareapplikationstjenester som f.eks. applikationsforhandlere, og online sociale medietjenester.

Bestemmelsen svarer til artikel 2, nr. 2, i P2B-forordningen.

Det foreslås i *nr. 3* at definere ”udbyder af onlineformidlingstjenester” som enhver fysisk eller juridisk person, der leverer, eller tilbyder at levere, onlineformidlingstjenester til erhvervsbrugere.

Bestemmelsen svarer til artikel 2, nr. 3, i P2B-forordningen.

Det foreslås i *nr. 4* at definere ”forbruger” som enhver fysisk person, der ikke handler som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession.

Bestemmelsen svarer til artikel 2, nr. 4, i P2B-forordningen.

Det foreslås i *nr. 5* at definere ”onlinesøgemaskiner” som en digital tjeneste, som giver brugerne mulighed for at indtaste forespørgsler for at foretage søgninger på principielt alle websteder eller alle websteder på et bestemt sprog på grundlag af en forespørgsel om et hvilket som helst emne ved hjælp af et søgeord, en stemmesøgning, en sætning eller andet input, og som fremviser resultater i et hvilket som helst format, hvor der kan findes oplysninger om det ønskede indhold.

Ifølge Kommissionen er Google Search, Seznam.cz, Yahoo!, Duck-DuckGo, Bing etc. eksempler på sådanne onlinesøgemaskiner, som Kommissionen nævner i forbindelse med en Q&A vedrørende P2B-forordningen.²

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_18_3373

Bestemmelsen svarer til artikel 2, nr. 5, i P2B-forordningen.

Det foreslås i *nr. 6* at definere en ”udbyder af onlinesøgemaskine” som enhver fysisk eller juridisk person, der leverer, eller tilbyder at levere, onlinesøgemaskiner til forbrugere.

Bestemmelsen svarer til artikel 2, nr. 6, i P2B-forordningen.

Det foreslås i *nr. 7* at definere en ”virksomhedswebstedbruger” som enhver fysisk eller juridisk person, som gør brug af en onlinegrænseflade, dvs. enhver form for software, herunder et websted eller en del af et websted og applikationer, herunder mobilapplikationer, der tilbyder varer eller tjenesteydelser til forbrugere til formål relateret til dennes erhverv, forretning, håndværk eller profession.

Bestemmelsen svarer til artikel 2, nr. 7, i P2B-forordningen.

Det foreslås i *nr. 8* at definere ”rangordning” som den relative fremtrædende placering af de varer eller tjenesteydelser, der tilbydes via onlineformidlingstjenester, eller den relevans, der tildeles søgeresultater af onlinesøgemaskiner, som de præsenteres, opstilles eller kommunikerer af henholdsvis udbydere af onlineformidlingstjenester eller udbydere af onlinesøgemaskiner, uanset hvilke teknologiske midler der anvendes til en sådan præsentation, opstilling eller kommunikation.

Bestemmelsen svarer til artikel 2, nr. 8, i P2B-forordningen.

Det foreslås i *nr. 9* at definere ”vilkår og betingelser” som alle de vilkår og betingelser eller specifikationer, uanset deres betegnelse eller form, som regulerer kontraktforholdet mellem en udbyder af onlineformidlingstjenester og dennes erhvervsbrugere, og som fastsættes ensidigt af udbyderen af onlineformidlingstjenester, idet denne ensidige fastsættelse sker på grundlag af en samlet vurdering, hvor de berørte parter relative størrelse, det forhold, at der har fundet forhandlinger sted, eller at visse bestemmelser herom kan have været genstand for sådanne forhandlinger og fastsat sammen af den relevante tjenesteydelse og erhvervsbruger, ikke i sig selv er afgørende.

Bestemmelsen svarer til artikel 2, nr. 10, i P2B-forordningen.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens håndhævelsesbeføjelser i forbindelse med sager af egen drift eller klager over overtrædelser af P2B-forordningen eller denne lov.

Med *stk. 1, 1. pkt.*, foreslås det, at Konkurrencerådet har det overordnede ansvar for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens administration af denne lov. Det foreslås i *2. pkt.*, at Konkurrencerådet træffer afgørelse i sager af principiel eller særlig stor betydning. Videre foreslås det i *3. pkt.*, at Konkurrencerådet og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ved den daglige administration af denne lov er uafhængige af erhvervsministeren.

Det vil indebære, at ministeren ikke har instruktionsbeføjelser over for hverken rådet eller styrelsen vedrørende konkrete sager, der afgøres efter denne lov eller P2B-forordningen. Konkurrencerådet er en del af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, og udgør en samlet, uafhængig myndighed. Konkurrencerådet træffer afgørelse i sager af principiel eller særlig stor betydning. Når der i lovforslaget henvises til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, omfatter det såvel styrelsen som rådet. Det samme gør sig gældende i forhold til konkurrenceloven.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen håndhæver P2B-forordningen. Det foreslås i *2. pkt.*, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan træffe afgørelse efter denne lov eller P2B-forordningen.

Det foreslås i *stk. 3*, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan behandle en sag af egen drift eller på grundlag af en klage.

Det betyder, at en sag for det første kan indledes på styrelsens eget initiativ. Baggrunden herfor kan eksempelvis være en udløber af en sektorundersøgelse. For det andet kan en sag indledes på baggrund af en klage.

Bestemmelsen svarer til konkurrencelovens § 15, stk. 1, 2. pkt.

Til § 4

Det foreslås i *stk. 1*, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan kræve alle oplysninger, herunder regnskaber, regnskabsmateriale, udskrift af bøger, andre forretningspapirer og elektronisk lagrede data, samt algoritmer og andre elektroniske rangordningsmekanismer, som skønnes nødvendige for

styrelsens virksomhed, herunder bl.a. til afgørelse af, om et forhold er omfattet af denne lov eller P2B-forordningen, eller til brug for styrelsens undersøgelser efter § 5, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse er inspireret af konkurrencelovens § 17. Det skyldes Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens erfaring med at anvende bestemmelsen om udlevering af oplysninger over for virksomheder. Det foreslås dog, at det fremgår eksplicit, at styrelsen kan kræve, at udbyderne omfattet af forordningen oplyser deres algoritmer og andre elektroniske rangordningsmekanismer. Algoritmer er særligt relevante i forhold til P2B-forordningen, hvorfor det skønnes hensigtsmæssigt, at dette fremgår eksplicit af bestemmelsen. Med algoritmer og andre elektroniske rangordningsmekanismer forstås algoritmer eller andre justerings- og degraderingsmekanismer, der anvendes i forbindelse med platformenes rangordning efter P2B-forordningen. Den foreslåede bestemmelse vil blandt andet gøre det muligt for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen at efterprøve, om en given udbyder af onlineformidlingstjenester eller onlinesøgemaskine efterlever artikel 5 i P2B-forordningen om gennemsigtighed i rangordning.

Efter den foreslåede bestemmelse vil det være Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen selv, der skønner hvilke oplysninger der anses for nødvendige til styrelsens håndhævelse og undersøgelser efter loven.

En undladelse af at efterkomme et sådant krav om oplysninger, herunder i forbindelse med en sektorundersøgelse efter § 5, stk. 1, vil kunne indebære, at der pålægges daglige eller ugentlige tvangsbøder, jf. lovforslagets § 11, ligesom en undladelse vil kunne straffes med bøde, jf. lovforslagets § 14.

Det foreslås i *stk. 2*, at Erhvervsministeren fastsætter nærmere regler om anvendelsen af *stk. 1*, herunder regler om, hvad der forstås ved udlevering af algoritmer og andre elektroniske rangordningsmekanismer.

Ved erhvervsministerens udnyttelse af bemyndigelsen forudsættes det, at der kan fastsættes nærmere regler om, bl.a. hvordan, hvor hurtigt og i hvilke formater en udbyder af de pågældende tjenester i givet fald skal udlevere oplysninger om algoritmer og andre elektroniske rangordningsmekanismer til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Til § 5

Det foreslås med *stk. 1*, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan foretage undersøgelser af en bestemt erhvervssektor eller af bestemte typer af taler i forskellige sektorer (sektorundersøgelse) for at få indblik i konkurrenceforholdene i den eller de pågældende sektorer.

Den foreslåede bestemmelse er inspireret af konkurrencelovens § 15 d, stk. 1. Formålet med en sektorundersøgelse er at få indblik i forholdene inden for en sektor i relation til P2B-forordningen. Det vil ikke efter bestemmelsen være et krav, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal kunne dokumentere alvorlige problemer inden for en sektor, før en sektorundersøgelse kan iværksættes. Målet med en sektorundersøgelse vil være at få afdækket, om der er problemer inden for en sektor, og i givet fald af hvilken art.

Det kunne eksempelvis omfatte, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen foretager en undersøgelse af de relevante platformes vilkår og betingelser over for erhvervsbrugere i en given sektor. En sådan undersøgelse kunne, men ikke nødvendigvis, give anledning til, at styrelsen indledte sager vedrørende P2B-forordningen artikel 3.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 4, hvorefter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan afkræve en virksomhed oplysninger, som efter styrelsens skøn er nødvendige for udarbejdelsen af en sektorundersøgelse.

Det foreslås videre i *stk. 2*, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med de begrænsninger, der følger af forslaget § 9, stk. 2, kan offentliggøre resultaterne af en undersøgelse efter *stk. 1*.

Den foreslåede bestemmelse er inspireret af konkurrencelovens § 15 d, stk. 3. Henvisningen til lovforslagets § 9, stk. 2, vil indebære, at der ved offentliggørelsen af en sektorundersøgelse ikke kan ske offentliggørelse af oplysninger om tekniske forhold, herunder forskning, produktionsmåder, produkter og drifts- og forretningshemmeligheder, for så vidt offentliggørelsen er af væsentlig økonomiske betydning for den virksomhed, oplysningen angår.

Til § 6

Det foreslås i *stk. 1*, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen afgør om der er tilstrækkelig anledning til at undersøge eller træffe afgørelse i en sag, herunder om sagsbehandlingen midlertidigt eller endeligt skal indstilles.

Den foreslåede bestemmelse er inspireret af konkurrencelovens § 15, stk. 1, 3. pkt., og vil indebære, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har vide beføjelser til at behandle en sag af egen drift og til at afvise at behandle en klage. Styrelsen kan således på et hvilket som helst tidspunkt i sagsbehandlingen afvise at behandle alle eller nogle af de klagepunkter, som en klager har rejst. Styrelsen vil endvidere kunne beslutte, at den ikke vil træffe afgørelse i en sag. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor styrelsen modtager en klage, og hvor det viser sig, at styrelsen først vil kunne træffe afgørelse efter at have iværksat betydelige og ressourcekrævende undersøgelser. Det er vigtigt af hensyn til en så effektiv anvendelse og en så hensigtsmæssig prioritering af styrelsens ressourcer som muligt, at styrelsen tillægges en sådan prioriteringsadgang.

Det foreslås i *stk. 2*, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fastsætter nærmere regler om muligheden for at klage, herunder regler om brug af særlige skemaer, og om indsendelse af en ikkefortrolig udgave af en klage. Det forudsættes, at der vil blive tale om elektronisk indgivelse af et klageskema.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen får mulighed for at fastsætte, at klager i relation til P2B-forordningen skal indgives via et klageskema, som styrelsen bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om.

Forslaget vil endvidere indebære, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan fastsætte regler om, at en klager skal indsende en ikkefortrolig udgave af klagen. Denne mulighed er fastsat med henblik på at smidiggøre sagsbehandlingen, således at styrelsen kan udlevere den ikkefortrolige klage direkte til indklagede eller tredjemand, når styrelsen som led i sagsbehandlingen skal indhente bemærkninger fra disse.

Bestemmelsen er inspireret af konkurrencelovens § 8, stk. 2.

Til § 7

Det foreslås i *stk. 1*, at Konkurrencerådet kan udstede påbud til en udbyder af onlineformidlingstjenester eller en udbyder af onlinesøgemaskiner.

Bestemmelsen er inspireret af betalingslovens § 145, stk. 2.

Der vil ikke efter ordlyden af den foreslåede bestemmelse være en pligt for Konkurrencerådet til at udstede et påbud.

Med nr. 1-3 foreslås en ikke-udtømmende opregning af eksempler på påbud, som Konkurrencerådet kan udstede med henblik på at bringe en overtrædelse af P2B-forordningen til ophør.

Efter *nr. 1* foreslås det, at der kan udstedes påbud om, at en udbyder af onlineformidlingstjenester skal ændre vilkår og betingelser.

Artikel 3 i P2B-forordningen fastsætter forpligtelser i relation til udbydere af onlineformidlingstjenesters vilkår og betingelser. Udbydernes vilkår og betingelser skal bl.a. være udarbejdet i et almindeligt og forståeligt sprog, og være lettilgængelige for erhvervsbrugerne i alle faser af deres forretningsforhold med udbyderen, herunder i fasen forud for aftaleindgåelsen. Det fremgår af præambelbetragtning nr. 14-15, at vilkår og betingelser således ikke bør anses for at være blevet affattet i et almindeligt og forståeligt sprog, når de er uklare, upræcise eller mangler oplysninger om vigtige kommercielle spørgsmål og derved ikke formår at give erhvervsbrugere en rimelig grad af forudsigelighed med hensyn til de vigtigste aspekter af kontraktforholdet. Desuden bør vildledende sprogbrug ikke anses for at være almindeligt og forståeligt.

Efter *nr. 2* foreslås det, at der kan udstedes påbud om, at en udbyder skal sikre gennemsigtighed i beskrivelsen af de vigtigste parametre for rangordning.

Artikel 5 i P2B-forordningen fastsætter forpligtelser om rangordning i forhold til henholdsvis udbydere af onlineformidlingstjenester (artikel 5, stk. 1) og udbydere af onlinesøgemaskiner (artikel 5, stk. 2). Det fremgår af præambelbetragtning nr. 24, at den rangordning af varer eller tjenester, som foretages af udbydere af onlineformidlingstjenester, har en vigtig indvirkning på forbrugernes valgmuligheder og dermed på den kommercielle succes for de erhvervsbrugere, der tilbyder disse varer eller tjenesteydelser. Forudsigelighed indebærer, at udbydere af onlineformidlingstjenester fastsætter rangordningen på en ikke-vilkårlig måde. Udbydere bør derfor gennemgå de vigtigste parametre i rangordningen for at forbedre forudsigeligheden for erhvervsbrugere, for at give dem en bedre forståelse af, hvordan en rangordningsmekanisme fungerer, og for at sætte dem i stand til at sammenligne forskellige udbydernes rangordning. Den specifikke udformning af denne gennemsigtighedsforpligtelse er vigtig for erhvervsbrugere, da

den indebærer, at der indkredses et begrænset sæt af parametre, som er mest relevante ud af et eventuelt meget større antal parametre, der har en vis indvirkning på rangordningen.

Efter *nr. 3* foreslås det, at der kan udstedes påbud om, at udbyderen skal anføre grundene for, hvorfor en erhvervsbruger er blevet begrænset i at tilbyde samme varer eller ydelser til forskellige betingelser på andre måder end gennem onlineformidlingstjenester.

Artikel 10 i P2B-forordningen fastsætter forpligtelser for udbydere af onlineformidlingstjenester i relation til restriktioner for at tilbyde samme varer eller tjenesteydelser til forbrugere under forskellige betingelser på andre måder end gennem onlineformidlingstjenesterne. Det følger af præambelbetragtning nr. 36, at sådanne udbydere i visse tilfælde i deres betingelser og vilkår kan begrænse erhvervsbrugerens mulighed for at tilbyde varer eller tjenesteydelser til forbrugerne på mere favorable betingelser end på andre end gennem disse onlineformidlingstjenester. I disse tilfælde bør de pågældende udbydere angive årsagerne hertil, navnlig med hensyn til de vigtigste økonomiske, kommercielle eller retslige overvejelser, vedrørende de nævnte konkurrencebegrænsninger.

Den, der ikke efterkommer et påbud efter den foreslåede bestemmelse, vil kunne pålægges daglige eller ugentlige tvangsbøder, jf. lovforslagets § 11, og vil kunne straffes med bøde, jf. lovforslagets § 13.

Det foreslås i *stk. 2*, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan udstede de påbud, som er nødvendige for at sikre en rettidig og korrekt opfyldelse af de påbud, som Konkurrencerådet har udstedt efter *stk. 1*.

Den foreslåede bestemmelse, der vil give mulighed for udstedelsen af et såkaldt præciserende påbud, er inspireret af konkurrencelovens § 16, *stk. 2*, og vil kunne tænkes anvendt i tilfælde, hvor en virksomheds aftaler eller adfærd ikke fuldt rettes ind i overensstemmelse med det oprindelige påbud efter *stk. 1*. Et præciserende påbud vil kunne have virkning over for virksomheden (påbudsmotageren) for fremtiden og vil kunne påklages til Konkurrenceankenævnet, jf. lovforslagets § 12. Den, der ikke efterkommer et præciserende påbud efter *stk. 2*, vil kunne pålægges daglige eller ugentlige tvangsbøder, jf. lovforslagets § 11, og vil kunne straffes med bøde, jf. lovforslagets § 13.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 8, *stk. 1*, kan tilsagn, der afgives af udbydere af onlineformidlingstjenester og onlinesøgemaskiner, og som imødekommer de betænkeligheder, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har i relation til, om en udbyder overholder artikel 3-12 i P2B-forordningen, gøres bindende for den pågældende udbyder. Det foreslås i *stk. 2*, at en afgørelse efter *stk. 1* kan være tidsbegrænset.

Fordelene ved at kunne afslutte sager gennem tilsagn med en sags parter er, at det er fleksibelt, hurtigt og ressourcebesparende. Herudover er det også en fordel, at de relevante udbydere mere aktivt bliver inddraget i løsningen af de problemer, som deres adfærd skaber. Det gør det ofte muligt for at finde løsninger, som på en mere hensigtsmæssig måde løser de konkrete betænkeligheder, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen måtte have, idet en virksomhed med dens indgående kendskab til markedsforholdene og dens egen økonomiske stilling kan være med til at finde løsninger på de skabte problemer.

Afslutning af en sag med tilsagn er en fremadrettet afgørelse, hvilket vil indebære, at afgørelsen skal angive, hvad udbyderen fremover skal gøre eller ikke skal gøre. I modsætning til en påbudsafgørelse, omfatter en tilsagnsafgørelse ikke, at det endeligt slås fast, at virksomheden har overtrådt reglerne.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil efter den foreslåede bestemmelse kunne acceptere tilsagn, der bringer den skadelige aktivitet til ophør, og som skaber eller genopretter et velfungerende marked, således at virksomheder, der anvender de relevante udbyderes tjenester, gives passende gennemsigtighed og effektive klagemuligheder, som opfylder P2B-forordningens formål.

Muligheden for at afslutte en sag ved at gøre tilsagn bindende er inspireret af konkurrencelovens § 16 a, og kendes også på fusionsområdet efter såvel EU-konkurrencereglerne som efter fusionskontrolreglerne i konkurrenceloven.

Hvis en udbyder undlader at efterkomme et tilsagn, som er gjort bindende, vil det være muligt at pålægge daglige eller ugentlige tvangsbøder, jf. lovforslagets § 11. Overtræder en udbyder tilsagn, der er gjort bindende, kan udbyderen straffes med bøde, jf. lovforslagets § 13.

Til § 9

Det foreslås i *stk. 1*, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen offentliggør afgørelser efter forslaget §§ 7-8, medmindre afgørelsen hverken skønnes at have betydning for forståelsen af P2B-forordningen eller denne lov eller at være af interesse for offentligheden i øvrigt.

Det er udgangspunktet, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen offentliggør alle Konkurrencerådets afgørelser, medmindre en afgørelse hverken skønnes at have betydning for forståelsen af P2B-forordningen eller denne lov eller at være af interesse for offentligheden i øvrigt.

Baggrunden for forslaget er, at Konkurrencerådet skal træffe afgørelser i principielle sager samt i sager, der er af særlig stor betydning, og lovforslaget indebærer, at disse afgørelser altid skal offentliggøres.

Arbejdsdelingen mellem Konkurrencerådet og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen betyder imidlertid, at styrelsen vil kunne træffe afgørelser i et antal sager, som ikke har nogen reel betydning for forståelsen af P2B-forordningen eller denne lov. Det kan være tilfældet i visse klagesager, hvor den relevante problemstilling ikke kan løses ved hjælp af denne lov, fordi der f.eks. klages over et andet retsområde, eller fordi det er åbenbart, at den virksomhed, der er indklaget, ikke er omfattet af loven. Ligeledes forekommer det, at styrelsen på rådets vegne kan træffe afgørelser i et større antal sager, hvor afgørelserne stort set er enslydende. Det vil f.eks. være tilfældet, hvor styrelsen modtager et større antal klager over samme forhold. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt, at enhver afgørelse, styrelsen måtte træffe, skal offentliggøres.

To betingelser skal være opfyldt for, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan undlade at offentliggøre en afgørelse. Afgørelsen skal skønnes at være uden betydning for forståelsen af anvendelsen af P2B-forordningen eller denne lov, ligesom den i øvrigt skal skønnes at være uden interesse for offentligheden.

Forslaget har således på ingen måde til formål at begrænse offentliggørelsen af relevante afgørelser truffet i medfør af P2B-forordningen eller denne lov, men har derimod til formål at gøre det overskueligt for virksomheder, borgere og myndigheder at søge i afgørelser på styrelsens hjemmeside på internettet for at finde relevant information om praksis på området.

Det foreslås i *stk. 2*, at ved offentliggørelse efter *stk. 1*, kan oplysninger om tekniske forhold, herunder forskning, produktionsmåder, produkter og drifts- og forretningshemmeligheder, ikke offentliggøres, for så vidt offentliggørelsen er af væsentlig økonomisk betydning for den virksomhed, oplysningen angår.

Til § 10

Det foreslås, at lov om offentlighed i forvaltningen ikke skal gælde for sager og undersøgelser efter denne lov. Virksomheder vil dog efter den foreslåede bestemmelse have ret til egenaccess i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse efter denne lov med undtagelse af oplysninger om en anden virksomheds tekniske indretninger, tekniske fremgangsmåder, drifts- og forretningsforhold eller andre fortrolige oplysninger.

Med egenaccess forstås, at den virksomhed, hvis ”personlige forhold” er omtalt i et dokument, som udgangspunkt har ret til aktindsigt i oplysningerne herom. Det vil sige i de oplysninger, som direkte vedrører den pågældende virksomheds forhold – men ikke i hele dokumentet. Samtidig omfatter retten til egenaccess ikke fortrolige oplysninger om andre virksomheders forretningsforhold eller andre fortrolige oplysninger.

Da håndhævelsen af denne lov i vidt omfang svarer til konkurrencelovens regulering af virksomheder med en dominerende stilling, er det fundet hensigtsmæssigt at regulere offentlighedsspørgsmålet på samme måde, som det er sket i konkurrenceloven. Herved sikres det, at virksomheder ikke behandles forskelligt i sager, der i vidt omfang må forventes at indeholde de samme typer af informationer. Praksis efter konkurrenceloven vil derfor være vejledende for fortolkningen i relation til offentlighedsspørgsmålet. Det bemærkes imidlertid i den forbindelse, at det almindelige forvaltningsretlige partsbegreb finder anvendelse på sager efter denne lov, jf. forvaltningslovens § 9, *stk. 1*.

Til § 11

Med den foreslåede bestemmelse i *11, stk. 1, nr. 1*, får Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen hjemmel til at pålægge daglige eller ugentlige tvangsbøder til den, der undlader at give de oplysninger, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan kræve efter § 4, *stk. 1*. Efter *nr. 2*, får Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen hjemmel til at pålægge daglige eller ugentlige tvangsbøder til den, der undlader at efterkomme et påbud meddelt efter §

7, og efter *nr. 3*, til den, der undlader at efterkomme et tilsagn, som er gjort bindende, jf. § 8.

Bestemmelsen er inspireret af konkurrencelovens § 22 og betalingslovens § 145. Bestemmelsen vil kunne bringes i anvendelse, hvis det kan konstateres, at en virksomhed ved udløbet af en given frist har undladt at handle på en af de tre måder, som angivet ovenfor.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens direktør har kompetence til at beslutte, om en udbyder skal pålægges tvangsbøder.

Til § 12

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at afgørelser efter § 7 alene kan påklages til Konkurrenceankenævnet.

Bestemmelsen er inspireret af konkurrencelovens § 19 og betalingslovens § 145, stk. 4.

Det følger modsætningsvist af den foreslåede bestemmelse, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens krav om udlevering af oplysninger efter § 4, stk. 1, ikke kan indbringes for Konkurrenceankenævnet. Den endelige afgørelse af tvister vedrørende nødvendigheden af oplysninger henhører under domstolene.

Det foreslås i *stk. 2*, at klager efter stk. 1 kan indbringes af den, som afgørelsen retter sig til, jf. *nr. 1*, eller den, som i øvrigt har en individuel, væsentlig og retlig interesse i sagen, jf. *nr. 2*.

Sidstnævnte kan f.eks. være den, der har klaget til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Afgrænsning af begreberne individuel, væsentlig og retlig interesse beror på forvaltningsrettens almindelige principper for klagebehandling.

Bestemmelsen er inspireret af konkurrencelovens § 19, stk. 2 og betalingslovens § 145, stk. 5.

Det foreslås i *stk. 3*, at afgørelser efter § 6, stk. 1, ikke kan påklages til Konkurrenceankenævnet. Det vil f.eks. indebære, at en afgørelse om at indstille sagsbehandlingen ikke kan indbringes for Konkurrenceankenævnet.

Det foreslås i *stk. 4*, at klager over afgørelser efter § 7, af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen eller Konkurrenceankenævnet kan tillægges opsættende virkning.

Bestemmelsen er inspireret af konkurrencelovens § 19, stk. 4, 2. pkt., og betalingslovens § 145, stk. 6. Afgørelsen af, om en klage bør tillægges opsættende virkning, vil bero på en afvejning af det offentlige interesse i at gennemførelsen af afgørelsen ikke udsættes, over for arten og omfanget af den økonomiske skade, den pågældende kan blive påført.

Til § 13

Det foreslås i § 13, *stk. 1*, at afgørelser efter denne lov ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed end Konkurrenceankenævnet og ikke kan indbringes for domstolene, før ankenævnets afgørelse foreligger.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at klage til Konkurrenceankenævnet kan indgives senest fire uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. I *stk. 2, 2. pkt.* foreslås det, at når særlige grunde taler derfor, kan ankenævnet se bort fra overskridelsen af klagefristen.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, at Konkurrenceankenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene senest 8 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Det foreslås i *2. pkt.*, at finder indbringelse ikke sted inden for fristen, er ankenævnets afgørelse endelig.

Den foreslåede bestemmelse i § 13 er inspireret af konkurrencelovens § 20 og vil indebære, at afgørelser efter denne lov ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed end Konkurrenceankenævnet, og heller ikke for domstolene, før ankenævnets afgørelse foreligger. En klage til Konkurrenceankenævnet kan indgives senest fire uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Når særlige grunde taler derfor, kan ankenævnet se bort fra overskridelsen af klagefristen. Konkurrenceankenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene senest 8 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Finder indbringelse ikke sted inden for fristen, er ankenævnets afgørelse endelig.

Til § 14

Det foreslås i § 14, stk. 1, nr. 1, at en udbyder af onlineformidlingstjenester eller en udbyder af onlinesøgemaskiner straffes med bøde, når den pågældende ikke efterkommer et påbud efter § 7. Efter nr. 2 kan en udbyder straffes med bøde, når den pågældende undlader at efterkomme et tilsagn, som er gjort bindende efter § 8. Efter nr. 3 kan en udbyder straffes med bøde, hvis den pågældende undlader at meddele oplysninger efter § 4, stk. 1.

Det foreslås i stk. 2, at den, der afgiver urigtige, vildledende eller ufuldstændige oplysninger til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen eller Konkurrenceankenævnet eller fortier forhold af betydning for den pågældende sag eller i forhold, der i øvrigt er omfattet af loven, straffes med bøde.

Bøder kan pålægges af domstolene i forbindelse med en straffesag. Straffesager om overtrædelse af denne lov er undergivet offentlig påtale. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen træffer beslutning om at oversende en sag til politiet med henblik på strafferetlig forfølgelse.

Generelt bør bødeudmålingen stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen. Bøderne bør samtidig have en størrelse, så de for det første – så vidt muligt – afskrækker udbyderne af de pågældende tjenester fra overhovedet at begive sig ud i at overtræde de tre forhold, som følger af den foreslåede bestemmelse. For det andet bør bøderne have en størrelse, så de griber ind over for den, der rent faktisk har overtrådt loven på en måde, så overtrædelsen ikke kan betale sig.

Ved udmålingen af bøden i henhold til denne lov kan der tages hensyn til en række forskellige faktorer, herunder overtrædelsens art og grovhed, varigheden af overtrædelsen, udbyderens omsætning samt en eventuel tilsigtet eller opnået gevinst ved overtrædelsen. Hertil kommer de skærpene omstændigheder, såsom gentagelsestilfælde, samt de formildende omstændigheder, som følger af henholdsvis straffelovens § 81 og § 82.

I forhold til udbyderens omsætning bør koncernomsætningen tages i betragtning, herunder samtlige de varer og tjenesteydelser, som udbyderen udbyder eller distribuerer.

Fastsættelsen af den konkrete bødeudmåling vil dog som altid bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af sagens samtlige omstændigheder, og bøden vil kunne fastsættes i op- eller nedadgående

retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildne omstændigheder.

Til § 15

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2020.

Det foreslås *i stk. 2*, at § 16 har virkning for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2021 eller senere.

Til § 16

Til nr. 1.

Der er i dag ikke regler om, at virksomheder skal have en politik for dataetik eller et krav om, at virksomhederne, såfremt de har en politik, skal redegøre for denne i årsrapporten. Den foreslåede bestemmelse § 99d om, at de største danske virksomheder skal redegøre for deres politik for dataetik, hvis de har en sådan politik, har ikke baggrund i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF (EU's regnskabsdirektiv). Der er således tale om indførelse af et rent nationalt krav.

Det foreslås, at der i en ny bestemmelse i § 99 d indføres et oplysningskrav om virksomheders politikker for dataetik. Oplysningskravet indebærer, at de omfattede virksomheder skal redegøre for deres politik for dataetik. Har virksomheden ikke en politik for dataetik, skal virksomheden forklare baggrunden herfor.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, fastslår, at store virksomheder, som har en politik for dataetik, skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for dataetik.

Har virksomheden en politik for dataetik, skal ledelsesberetningen indeholde oplysninger herom. Ved politik forstås i denne forbindelse bredt virksomhedens interne retningslinjer, målsætninger eller andre dokumenter, der beskriver, hvordan virksomheden arbejder med dataetik. Det er således uden betydning, om dokumentet er benævnt politik eller retningslinjer eller lignende.

Efter forslaget *stk. 1, 2. pkt.*, skal redegørelsen indeholde oplysninger om virksomhedens arbejde med og politik for dataetiske spørgsmål.

Det er således ikke tilstrækkeligt alene at oplyse, at virksomheden har en politik for dataetik. Virksomheden skal også redegøre for indholdet af politikken.

Det foreslåede *stk. 1, 3. pkt.*, fastslår, at hvis en ikke har en politik for dataetik, skal ledelsesberetningen indeholde en redegørelse med forklaring af baggrunden herfor.

Vurderer en virksomhed, at den ikke har behov for at have en politik for dataetik, er det f.eks. ikke fyldestgørende, at virksomheden blot oplyser, at den ikke har en politik for dataetik grundet virksomhedens størrelse eller branche. Det er et krav, at virksomheden oplyser om, hvorfor det konkret ikke er relevant for den pågældende virksomhed at have en politik for dataetik. En tilstrækkelig forklaring kunne f.eks. være, at virksomheden ikke behandler data eller har algoritmer til dataanalyse, og at dette ikke er en integreret del af virksomhedens forretningsstrategi og forretningsaktiviteter. For en virksomhed, der endnu ikke har en politik for dataetik, men som er ved at udarbejde en, kan kravet opfyldes ved, at virksomheden i ledelsesberetningen forklarer, at virksomheden ikke på nuværende tidspunkt har en politik for dataetik, men at ledelsen er i gang med at formalisere en politik for dataetik og forventer at implementere denne i løbet af det kommende regnskabsår.

Forslaget indebærer således, at virksomhederne aktivt vil skulle tage stilling til deres ansvar for og arbejde med dataetik efter samme model, som de største virksomheder rapporterer om deres arbejde med samfundsansvar. Den foreslåede bestemmelse skal skabe åbenhed om og incitament til, at virksomhederne tager højde for de etiske overvejelser, der følger af teknologiens hastige udvikling.

En redegørelse for virksomhedens politik for dataetik kan f.eks. omfatte en redegørelse for, hvilke typer af data virksomheden anvender, og hvordan disse data tilvejebringes. Det kan f.eks. være de kunde- og adfærdsdata, virksomheden selv indsamler og anvender, hvorvidt virksomheden anvender data fra eksterne parter såsom sociale medier, køber andre virksomheders data eller køber data fra data brokers. Hvis der anvendes data fra eksterne parter, kan der også redegøres for, om disse eksterne parter har en

politik for dataetik. Hvis virksomheden anvender underleverandører til dataanalyse, kan der redegøres for, om disse har en politik for dataetik. Hvis virksomheden selv sælger kundedata eller anden data til tredjepart, kan redegørelsen også indeholde en beskrivelse af dataetiske overvejelser i denne sammenhæng.

En redegørelse kan også omfatte en beskrivelse af, hvordan og til hvilke formål virksomheden anvender nye teknologier, herunder kunstig intelligens eller maskinlæring i udviklingen og udbuddet af produkter og tjenester, herunder om virksomheden anvender kunstig intelligens til brug for prissætning, afgørelser, beslutninger og lignende. Virksomheder kan også, hvis det er relevant, vælge at redegøre for, om virksomheden træner sine algoritmer på et datagrundlag, der er repræsentativt for den gruppe mennesker, der serviceres eller udbydes tjenester til, og om virksomheden har processer for at undgå forudindtaget. Hvis virksomheden anvender data, både egne data og data fra ekstern part, til segmentering og personalisering af virksomhedens produkter og services, kan redegørelsen indeholde beskrivelser af virksomhedens overvejelser i relation til segmentering og personalisering, herunder f.eks. de konkrete parametre virksomheden segmenterer og personaliserer på baggrund af.

Redegørelsen kan eksempelvis også beskrive virksomhedens dataetiske politik for, hvordan og i hvilket omfang medarbejdere bliver trænet, testet og evalueret i dataetik og tilhørende dilemmaer og handlingskompetencer i relation til dataanvendelse og -beskyttelse. Redegørelsen kan ligeledes omfatte, om der er fastsatte processer for, hvordan der løbende kan diskuteres dataetiske dilemmaer i virksomheden. Redegørelsen kan desuden omfatte en beskrivelse af, hvordan og på hvilket ledelsesmæssige niveau i virksomheder beslutninger om anvendelse af data og ny teknologi er forankret. Redegørelsen kan endvidere omfatte, om der foretages en løbende evaluering af virksomhedens indsatser og/eller politikker for dataetik.

Den dataetiske redegørelse i ledelsesberetningen skal skabe åbenhed om virksomhedens dataetiske politikker, således at mulige samarbejdspartnere, kunder og investorer kan orientere sig om, hvorvidt den enkelte virksomhed har en politik for dataetik og i givet fald indholdet af politikken. Derved sikres, at dette vigtige spørgsmål bliver synliggjort for ledelsen, og der på ledelsesniveau i virksomhederne tages stilling til behovet for en politik for dataetik, indholdet af en sådan politik eller fravalget af en politik.

§ 99d skal ses i lyset af årsregnskabslovens § 12, som indeholder et generelt krav om, at årsrapporten skal udarbejdes således, at den støtter regnskabsbrugeren i dennes økonomiske beslutninger. Regnskabsbrugerne udgør en bred kreds af interessenter, herunder virksomheder, organisationer, offentlige myndigheder, medarbejdere, aktionærer, kunder, leverandører, långivere m.fl., hvis økonomiske beslutninger normalt må forventes bl.a. at blive baseret på en virksomheds årsrapport. De omhandlede beslutninger kan f.eks. vedrøre placering af regnskabsbrugerens egne ressourcer (f.eks. investering, långivning m.v., ansættelse i virksomheden), ledelsens forvaltning af virksomhedens ressourcer og fordeling af virksomhedens ressourcer (udbetaling af udbytte m.v.). Oplysningerne har således til formål at understøtte økonomiske beslutninger i forhold til virksomheden.

Vurderingen af væsentlighed for den ikke-finansielle redegørelse skal ske ud fra formålet med redegørelsen. Redegørelsen for dataetik skal være retvisende for de forhold, beretningen omhandler, jf. årsregnskabslovens § 11, stk. 1, 2. pkt. Det almindelige væsentlighedskriterium i § 13, stk. 1, nr. 3, finder også anvendelse med de fornødne tilpasninger set i forhold til formålet med redegørelsen. Virksomheden skal derfor foretage en vurdering af, hvilke oplysninger der er væsentlige og relevante for den konkrete virksomheds regnskabsbrugere. Der er således ikke tale om, hvilke oplysninger der er væsentlige for virksomheden, men om hvilke oplysninger der er væsentlige for regnskabsbrugeren i forhold til dennes beslutningstagen. Det afgørende er således, at regnskabsbrugeren får en forståelse af virksomhedens stilling tagen og arbejde med dataetik.

Den foreslåede bestemmelse i § 99 d om redegørelse for dataetik gælder desuden for koncernregnskabet, jf. den foreslåede ændring af § 128, stk. 2. Den nævnte bestemmelse angiver, hvilke regler om ledelsesberetningen, der finder tilsvarende anvendelse på koncernens ledelsesberetning.

Ifølge det foreslåede *stk. 2*, er det for virksomheder, som udarbejder koncernregnskab tilstrækkeligt, at oplysningerne efter *stk. 1* gives for koncernen som helhed. Det medfører, at en dattervirksomhed, der indgår i en koncern, hvor modervirksomheden udarbejder koncernregnskab og heri opfylder oplysningskravene for koncernen som helhed, kan undlade at medtage oplysningerne i sin egen ledelsesberetning. Der kan være tale om såvel den ultimative modervirksomhed for den samlede koncern som en umiddelbart overliggende modervirksomhed.

Det foreslåede *stk. 3, 1. pkt.*, medfører, at en dattervirksomhed, som indgår i en koncern, kan undlade at medtage oplysningerne om politik for dataetik i sin egen ledelsesberetning, hvis modervirksomheden opfylder oplysningskravene efter *stk. 1* for den samlede koncern.

Det følger af *stk. 3, 2. pkt.*, at en dattervirksomhed, som gør brug af undtagelsen i *1. pkt.*, skal oplyse dette, herunder hvilken modervirksomhed der har medtaget redegørelsen, og hvor denne er offentliggjort. Oplysningen skal være placeret i ledelsesberetningen med angivelse af navn og CVR-nummer på modervirksomheden. Hvis der er tale om, at modervirksomheden har offentliggjort koncernens dataetiske politik på virksomhedens hjemmeside, skal dattervirksomheden ud over at angive, hvilken modervirksomhed, der har medtaget politikken, indsætte et link til den dataetiske redegørelse på hjemmesiden. Med en sådan henvisning i dattervirksomheds ledelsesberetning får regnskabsbrugeren oplyst, hvor redegørelsen kan findes.

Efter det foreslåede *stk. 4*, kan Erhvervsstyrelsen fastsætte regler om, at redegørelsen ikke skal medtages i ledelsesberetningen, hvis ledelsesberetningen indeholder en henvisning til virksomhedens hjemmeside, hvor redegørelsen er offentliggjort, og revisors pligter i forbindelse med de oplysninger, som offentliggøres på hjemmesiden.

Dette er den samme model, som anvendes for oplysninger efter blandt andet § 99 a, *stk. 9*, hvor Erhvervsstyrelsen har udnyttet bemyndigelsen til at udstede bekendtgørelse nr. 959 af 13. september 2019 om offentliggørelse af en række redegørelser efter årsregnskabsloven. Bemyndigelsen i det foreslåede *stk. 4* forventes udnyttet til at supplere denne bekendtgørelse med regler om offentliggørelse af redegørelsen for politik for dataetik på virksomhedens hjemmeside og revisors pligter i forbindelse hermed.

Det vil være op til den enkelte virksomhed at vælge, om redegørelsen medtages i ledelsesberetningen i årsrapporten eller offentliggøres på virksomhedens hjemmeside.

Der vil i bekendtgørelsen bl.a. blive stillet krav om, at hvis redegørelsen offentliggøres på virksomhedens hjemmeside, skal dette ske senest samtidigt med, at årsrapporten bliver tilgængelig for kapitalejerne. Redegørelsen på hjemmesiden skal være tilgængelig i mindst fem år i den oprindelige udgave. For børsnoterede virksomheder skal redegørelsen være offentlig tilgængelig i mindst 10 år i overensstemmelse med § 26, *stk. 3*, i lov om

kapitalmarkeder. Er redegørelsen placeret på virksomhedens hjemmeside, skal revisor således bl.a. påse, at ledelsesberetningen indeholder oplysning herom med angivelse af den URL-adresse, der skal benyttes for at komme direkte til redegørelsen eller til den side, hvor links til samtlige offentliggjorte redegørelser er tilgængelige. Hvis redegørelsen offentliggøres på hjemmesiden, skal virksomhedens revisor påse, at den er offentliggjort og indeholder de krævede oplysninger.

Hvis virksomheden ændrer sin politik for dataetik, kan virksomheden oplyse om indholdet af ændringerne på hjemmesiden. Der må dog ikke ændres i allerede offentliggjorte oplysninger.

I henhold til årsregnskabslovens § 135, stk. 5, skal revisor afgive en udtalelse om, hvorvidt oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab, og om de er udarbejdet i overensstemmelse med lovgivningens krav. Revisors udtalelse om ledelsesberetningen vil med forslaget omfatte bl.a. ledelsens redegørelse for dataetik i henhold til § 99d. Det gælder, uanset om redegørelsen er placeret i ledelsesberetningen eller på virksomhedens hjemmeside via en henvisning hertil i ledelsesberetningen, da der er tale om en redegørelse, som hører til ledelsesberetningen. Revisors udtalelse skal endvidere omfatte en beskrivelse af væsentlige fejl og mangler i ledelsesberetningen, som revisor måtte blive opmærksom på. Mangler kan bestå i, at der mangler en eller flere oplysninger, som lovgivningen kræver. Fejl kan bestå i, at de lovkrævede oplysninger ikke fremgår af redegørelsen. Konstateringen af eventuelle fejl og mangler sker på baggrund af en gennemlæsning af ledelsesberetningen. Det forudsættes, at revisor har kendskab til det regelgrundlag, der regulerer ledelsesberetningen.

Revisor skal således, kort beskrevet, gennemlæse ledelsesberetningen og 1) sammenholde oplysningerne heri med oplysningerne i årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab, 2) sammenholde oplysningerne heri med den viden og de forhold, revisor er blevet bekendt med i forbindelse med sin revision af regnskabet, og 3) ud fra sin viden om regelgrundlaget tage stilling til, om der er fejl eller mangler i ledelsesberetningen.

De nærmere bestemmelser findes i bekendtgørelse nr. 1468 af 12. december 2017 om godkendte revisorerers erklæringer. Reglerne er forklaret i erklæringsvejledningen, som kan læses på www.erst.dk.

Til nr. 2

§ 128 indeholder regler om ledelsesberetningen for koncernen. Ifølge § 128, stk. 1, 2. pkt., skal koncernens ledelsesberetning oplyse om koncernen, som om koncernvirksomhederne tilsammen var én virksomhed. Af det gældende stk. 2, 1. pkt., fremgår det, at en række bestemmelser, herunder § 99 a, finder tilsvarende anvendelse for ledelsesberetningen for koncernen som for ledelsesberetningen for modervirksomheden.

Bestemmelsen er blandt andet en implementering af artikel 29 i regnskabsdirektivet, hvorefter de samme oplysningskrav, som ifølge direktivet finder anvendelse på ledelsesberetningen for modervirksomheden, også finder anvendelse på ledelsesberetningen for koncernen.

Det foreslås, at § 128, stk. 2, 1.pkt., ændres, så der også henvises til den foreslåede bestemmelse i § 99 d om oplysning om politikker for dataetik, jf. lovforslagets § 2, nr. 2.

Bestemmelsen medfører, at ledelsesberetningen for koncernen skal indeholde en redegørelse for koncernens politik for dataetik i henhold til § 99 d. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 99 d, stk. 2, jf. lovforslagets § 2, nr. 1.

Til § 17

Den foreslåede § 17 angiver lovens territoriale gyldighedsområde. Loven gælder ifølge stk. 1 ikke for Færøerne og Grønland.

Ifølge stk. 2 kan lovens § 16 ved kongelig anordning sættes helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Det er hensigten at kontakte de grønlandske myndigheder med henblik på at opnå deres tilslutning til, at de foreslåede ændringer efter vedtagelse også sættes i kraft for Grønland.